Lieta Nr.C28319814
C-3198-14/13

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā 2014.gada 19.novembrī

Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesas tiesnese A.Buliņa rakstveida procesā Rīgā, Daugavgrīvas ielā 58, izskatīja civillietu /pers. A/ maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

A p r a k s t o š ā d a ļ a

[1] 2014.gada 16.jūnijā Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesā saņemta /pers. A/ maza apmēra prasība pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

[1.1] Prasībā norādīts, ka atbildētājs /pers. B/ (turpmāk– atbildētājs) ir /pers. A/ (turpmāk – prasītāja) dēla /pers. C/ (turpmāk-dēls) tēvs. Kopš 2012.gada prasītāja ar atbildētāju vairs nedzīvo kopā un atbildētāja dēlu uztur viena, tāpēc ir spiesta vērsties tiesā ar prasību par uzturlīdzekļu piedziņu.

[1.2] Prasītāja lūdz tiesu piedzīt no atbildētāja par labu prasītājai dēla uzturam uzturlīdzekļus 80,00 *euro* mēnesī, bet ne mazāk kā 25% no valstī noteiktās minimālās algas, līdz dēla pilngadībai.

[1.3] Prasība pamatota ar Civillikuma 179. pantu.

[2] Atbildētājam, atbilstoši Civilprocesa likuma 250^{21}.panta prasībām, 2014.gada 30.jūnijā nosūtīts prasības pieteikums un paskaidrojuma veidlapas. Atbilstoši Civilprocesa likuma 250.^{22}panta prasībām atbildētājam izskaidrotas procesuālās tiesības. Atbildētājs informēts, ka lietu izskatīs tiesnese A.Buliņa, izskaidrotas noraidījuma tiesības un kārtība.

Pēc prasības pieteikuma noraksta nosūtīšanas atbildētājs rakstveida paskaidrojumus nav sniedzis, iebildumus nav cēlis, lūgumus nav pieteicis.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 56.panta piektajai daļai tiesas dokumentus fiziskajai personai piegādā pēc tās deklarētās dzīvesvietas adreses, bet gadījumos, kad deklarācijā norādīta papildu adrese, — pēc papildu adreses, ja vien fiziskā persona tiesai nav norādījusi savu adresi, pēc kuras veicama saziņa ar tiesu. Fiziskajai personai ir pienākums būt sasniedzamai tās deklarētajā dzīvesvietas adresē, deklarācijā norādītajā papildu adresē vai šīs personas norādītajā adresē saziņai ar tiesu. Ievērojot, ka atbildētājam rakstiski paziņots par lietas izskatīšanu rakstveida procesā 2014.gada 19.novembrī un par iespēju saņemt sprieduma norakstu sākot ar minēto datumu, nosūtot paziņojumu uz personas deklarēto dzīvesvietas adresi uzskatāms, ka persona tiesas paziņojumu ir saņēmusi.

Tiesa ņem vērā, ka visās darbībās, kas attiecas uz bērniem, uzmanība pirmām kārtām jāvelta tam, lai vislabāk nodrošinātu bērnu intereses (jāveicina labvēlīgi apstākļi veselīgai un normālai fiziskai, intelektuālai, tikumiskai, garīgai un sociālai attīstībai brīvības, cieņas un materiālās nodrošinātības gaisotnē), ņemot vērā vecāku tiesības un pienākumus *(sk. 1959.gada 20.novembra Bērnu tiesību deklarācijas 2. un 6.principu, 1989.gada 20.novembra konvenciju „Par bērna tiesībām" 3.pantu un Bērnu tiesību aizsardzības likuma 6.pantu)*.

Minētais korespondē arī ar Bērnu tiesību aizsardzības likuma 10.panta pirmajā daļā nostiprināto, - ka bērnam ir tiesības uz tādiem apstākļiem (atbilstošs uzturs, apģērbs, pajumte), kas nodrošina pilnvērtīgu fizisko un intelektuālo attīstību.

[3] Civilprocesa likuma 250.^{18} pants nosaka, ka lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata prasības tiesvedības kārtībā pēc vispārējiem noteikumiem, ievērojot Civilprocesa likuma 30.^{3} nodaļā „Lietas par maza apmēra prasībām" paredzētos izņēmumus.

Civilprocesa likuma 250.^{25}panta otrā daļa nosaka, ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā.

[3.1] Noraidījums tiesnesei līdz nolēmuma pieņemšanai nav iesniegts.

M o t ī v u d a ļ a

[4] Pārbaudījusi lietā esošos rakstveida pierādījumus un novērtējusi tos kopsakarā ar tiesību normām, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma pilnībā turpmāk norādītu apsvērumu dēļ.

[5] Ar lietas materiāliem pievienoto oficiāli apstiprināto ierakstu, kurā ar ierakstu Nr.266, saskaņā ar 1953.gada likumu "Par dzimšanas un miršanas reģistrāciju" tulkojumu apstiprināts, ka prasītāja un atbildētājs ir nepilngadīgā /pers. C/ vecāki (*lietas 12.lapa*).

[6] Civillikuma 179.panta pirmā un otrā daļa noteic, ka vecāku pienākums ir samērā ar viņu mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem.

Saskaņā ar Civillikuma 177.panta ceturto daļu bērna aprūpe nozīmē viņa uzturēšanu, t.i., ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanu, bērna kopšanu un viņa izglītošanu un audzināšanu (garīgās un fiziskās attīstības nodrošināšana, pēc iespējas ievērojot viņa individualitāti, spējas un intereses un sagatavojot bērnu sabiedriski derīgam darbam).

Bērnu tiesību aizsardzības likuma 10.panta pirmā daļa nosaka, ka bērnam ir tiesības uz tādiem dzīves apstākļiem un labvēlīgu sociālo vidi, kas nodrošina viņa pilnvērtīgu fizisko un intelektuālo attīstību. Katram bērnam ir jāsaņem atbilstošs uzturs, apģērbs un pajumte.

[6.1] No augstāk minētam tiesību normām nepārprotami secināms, ka jebkurā gadījumā bērna intereses prevalē par vecāku interesēm un abiem vecākiem ir pienākums nodrošināt savu bērnu ar pienācīgu uzturu, medicīnisko aprūpi, mājokli, attīstīt bērna fiziskās un intelektuālās spējas. Pie tam šādi

pienākumi vecākiem būtu jārealizē pret katru savu bērnu vienādi, neatkarīgi no tā vai bērns dzīvo kopā ar vecāku vai atsevišķi.

[7] Uzturlīdzekļu sniegšanas pienākums primāri saistīts ar vecāku mantas stāvokli un šim stāvoklim atbilstošu bērna nodrošinājumu, lai, nosakot uzturlīdzekļa apmēru, maksimāli tiktu nodrošinātas bērna intereses. Likumdevējs nav ierobežojis nosakāmo uzturlīdzekļu apjomu, izņemot minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru katram vecākam neatkarīgi no viņa mantas stāvokļa ir pienākums nodrošināt katram savam bērnam.

[7.1] Saskaņā ar Civillikuma 179.panta piekto daļu minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu. Saskaņā ar 2013.gada 15.janvāra Ministru kabineta noteikumu Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" 2.punkta nosacījumi, kas paredz katra vecāka pienākumu katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem uzturlīdzekļus no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

[7.2] Saskaņā ar Ministru kabineta 2013.gada 27.augusta noteikumiem Nr.665 valstī no 2014.gada 1.janvāra noteikta minimālā mēnešalga 320 *euro* apmērā, tādejādi minimālais uzturlīdzekļu apmērs bērnam līdz 7 gadu vecuma sastāda 80,00 *euro* ik mēnesi, bet virs 7 gadu vecuma 96,00 *euro* ik mēnesi.

[8] Prasītāja savā prasības pieteikumā lūgusi piedzīt no atbildētāja līdzekļus dēla uzturam 80,00 *euro* apmērā līdz bērna pilngadībai, bet ne mazāk kā 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālas mēneša darba algas, proti, Ministru kabineta noteiktajā minimālajā apmērā, tādēļ tiesa uzskata, ka nav izvērtējams pušu mantiskais stāvoklis, jo minimālie uzturlīdzekļi ir maksājami neatkarīgi no vecāku mantas stāvokļa.

[9] Šādos apstākļos tiesa uzskata, ka atbildētājam neatkarīgi no viņa mantas un veselības stāvokļa, ir pienākums ik mēnesi nodrošināt savam dēlam uzturlīdzekļus vismaz Ministru kabineta noteiktajā minimālajā uzturlīdzekļu apmērā.

Tiesa uzskata, ka no atbildētāja prasītājas labā piedzenami uzturlīdzekļi dēla uzturam ik mēnesi 80,00 *euro* apmērā mēnesī, bet ne mazāk kā 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālas mēneša darba algas, bet bērnam sasniedzot 7 gadu vecumu - ne mazāk kā 30 % no Ministru kabineta noteiktās minimālas mēneša darba algas, līdz bērna pilngadībai.

[9.1] Prasītāja lūgusi piedzīt no atbildētāja par labu prasītājai dēlā uzturam uzturlīdzekļus 80,00 *euro* mēnesī, bet ne mazāk kā 25% no valstī noteiktās minimālās algas.

Tiesa uzskata, ka spriedumā nav nepieciešams norādīt brīdi (datumu) ar kuru mainās uzturlīdzekļu apmērs, jo tiesai piedzenot no atbildētāja uzturlīdzekļus valstī noteiktajā minimālajā apmērā, kas lietas izskatīšanas brīdī atbilstoši bērna vecumam ir 80,00 *euro* mēnesī, bērnam sasniedzot 7 gadu vecumu maksājamo uzturlīdzekļu apmērs palielinās līdz 96,00 *euro*. Šādu pienākumu nostiprina sprieduma rezolutīvajā daļā ietvertā norāde "bet ne mazāk kā tas noteikts 2013.gada 15.janvāra Ministru kabineta noteikumos Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam".

[10] Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāts 2007.gada 29.augustā lietā Nr.SKC -556 ir atzinis, ka iztulkojot Latvijas Republikas Satversmes 92.pantu un Civilprocesa likuma 1.pantu saistībā ar Civillikuma tiesību normām, kas izriet no ģimenes tiesiskajām attiecībām, prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu bērnu uzturam, tie piedzenami no brīža, kad celta prasība tiesā, jo ar prasības celšanas brīdi attiecīgā persona uzsāk savu ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizāciju tiesā. Lai arī prasītāja prasības pieteikumā nav norādījusi termiņu no kura būtu piedzenami uzturlīdzekļi, tiesa uzskata, ka nav pamats atkāpties no minētās atziņas un ievērojot bērna intereses uzturlīdzekļi piedzenami no prasības celšanas brīža, t.i., 2014.gada 16.jūnija.

[11] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu, tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai. Tā kā prasītāja no tiesas izdevumu samaksas šajā lietā ir atbrīvota uz Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punkta pamata, tiesas izdevumi ir piedzenami valsts ienākumos no atbildētāja. Atbilstoši Civilprocesa likuma 34.panta pirmajai daļai, prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu, prasības summa ir maksājumu kopsumma par vienu gadu (80x12=960) un valsts nodeva no minētās summas saskaņā ar Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta a) apakšpunktu sastāda 144,00 *euro*.

[11.1] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 39.pantu no atbildētāja valsts labā piedzenami arī ar lietas izskatīšanu saistītie 5,64 *euro* apmērā (*lietas 2.lapa*).

[12] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1]panta nosacījumiem atbildētājam nosakāms termiņš labprātīgai sprieduma izpildei.

R e z o l u t ī v ā d a ļ a

Ņemot vērā minēto un pamatojoties uz Civilprocesa likuma 97., 204.[1] pantu, 205.panta pirmo daļu, 250.[27] pantu, tiesa

n o s p r i e d a :

apmierināt /pers. A/ maza apmēra prasību par uzturlīdzekļu piedziņu.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, /pers. A/, personas kods /personas kods/, labā uzturlīdzekļus dēla /pers. C/, personas kods /personas kods/, uzturam 80,00 *euro* (astoņdesmit *euro* un 00 centi) mēnesī, sākot no 2014.gada 16.jūnija līdz bērna pilngadībai, bet ne mazāk kā tas noteikts 2013.gada 15.janvāra Ministru kabineta noteikumos Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam".

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, valsts ienākumos valsts nodevu 144,00 *euro* (viens simts četrdesmit četri *euro* un 00 centi) apmērā.

Valsts nodeva jāmaksā:

Saņēmējs	Valsts kase
Reģistrācijas	Nr. 90000050138
Konta Nr.	LV55TREL1060190911200
Saņēmēja iestāde	Valsts kase
BIC kods	TRELLV22
Maksājuma mērķis	valsts nodeva civillietā Nr.C28319814.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, valsts labā ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 5,64 *euro* (pieci *euro* 64 centi) apmērā.

Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi jāmaksā:

Saņēmējs	Tiesu administrācija
Reģistrācijas	Nr.90001672316
Konta Nr.	LV51TREL2190458019000
Saņēmēja iestāde	Valsts kase
BIC kods	TRELLV22

Maksājuma mērķis 21499 ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi civillietā Nr. C28319814.

Valsts labā veiktā maksājuma apliecinošs dokumenta oriģināls nekavējoties iesniedzams tiesas kancelejā Rīgā, Daugavgrīvas ielā 58, 110.kabinetā.

Noteikt /pers.B/, personas kods /personas kods/, sprieduma labprātīgas izpildes termiņu daļā par tiesāšanas izdevumu piedziņu 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 (divdesmit) dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģijā, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesā.

Pilns spriedums sastādīts 2014.gada 19.novembrī.

Tiesnese A.Buliņa